

● **Meerkeuzevragen**

Schrijf alleen de hoofdletter van het goede antwoord op.

POLITIEK EN BELEID

cartoon 1

Plaatje 2: Als eerste minister kan ik mij deze grove kreten niet laten welgevalen.

Plaatje 3: Het parlement kan ook wel op een andere manier van zijn misgenoegen blijk geven.

bron: *Excellentie door Carsten Graabaek*

- 1p ● 1 Het parlement kan op verschillende manieren zijn controlerende taak ten opzichte van de regering uitvoeren. In cartoon 1 gebeurt echter iets dat in werkelijkheid niet gauw voorkomt.

Welk middel heeft het parlement **wel** om zijn controlerende taak goed uit te voeren?

- A demonstreren
- B vragen stellen
- C wetten veranderen
- D zelf wetten indienen

tekst 1

Iraaks verzet: plan voor democratie

(Van onze redactie buitenland)

AMSTERDAM - De Iraakse oppositie is het eens geworden over een plan dat Irak binnen enkele jaren moet omvormen van een dictatuur tot een democratie. De auteurs van het 98 pagina's tellende stuk, getiteld 'De Overgang naar Democratie in Irak', bespreken de plannen vandaag met de Amerikaanse veiligheidsadviseur Condoleezza Rice.

bron: *Het Parool van 26 november 2002*

- 2p ○ 2 In maart 2003 is het regime van dictator Saddam Hoessein in Irak gevallen door de overwinning van de Amerikanen. Na de val van Saddam Hoessein wil men dat Irak een parlementaire democratie wordt.
→ Noem twee kenmerken van een parlementaire democratie.

tekst 2

D66 wil eind blokkade enquêtes

D66 wil dat ook een Kamerminderheid een parlementair onderzoek (parlementaire enquête) kan instellen over belangrijke zaken. Nu kan alleen een Kamermeerderheid dit zware politieke middel inzetten.

naar: Algemeen Dagblad van 10 december 2001

- 1p ● 3 Waaron heeft D66 het voorstel uit tekst 2 gedaan?
- A Om andere politieke partijen beter te kunnen controleren.
 - B Om de controlemogelijkheden van de Tweede Kamer te vergroten.
 - C Om de regering eerder ten val te kunnen brengen.
 - D Om regeringspartijen in de Tweede Kamer meer invloed te geven.

tekst 3

'Mensen belangrijker dan bloembakken'

Den Haag - Voor ons zijn mensen belangrijker dan bloembakken. Met deze opmerking gaven de oppositiepartijen in de Haagse gemeenteraad gisteren hun ergernis weer over het feit dat zij geen invloed hadden op de besteding van extra geld voor de stad. De 10 miljoen euro aan meevallers voor volgend jaar vallen volledig toe aan doelen die de collegepartijen VVD, PvdA en CDA in een besloten onderonsje zondag reeds hadden aangewezen, waaronder het opfleuren van de binnenstad.

naar: Haagsche Courant van 5 november 2000

- 1p ○ 4 Tekst 3 is een voorbeeld van de geringe invloed van oppositiepartijen op het beleid.
- Noem een reden waarom oppositiepartijen in gemeenteraad en parlement minder invloed hebben op het beleid dan collegepartijen of regeringspartijen.

tekst 4

Coalitievorming

De fractieleiders van CDA, VVD en LPF praten onder leiding van informateur Donner voor het eerst inhoudelijk over de coalitievorming. Aan het eind van de informatie moet er een regeerakkoord op hoofdlijnen op tafel liggen, waarover in de Tweede Kamer kan worden gedebatteerd. Dat document moet de belangrijkste afspraken tussen de drie partijen bevatten. Hoofdthema's zullen onderwerpen zijn als zorg, onderwijs, veiligheid en integratie. Ook de financiële kant van het nieuwe regeerakkoord komt aan bod.

naar: de Volkskrant van 27 mei 2002

- 1p ● 5 Wat is een voordeel van 'een regeerakkoord op hoofdlijnen'?
- A De kiezers hebben direct invloed op het politieke proces.
 - B De partijen die de oppositie gaan vormen, krijgen meer steun van deskundigen.
 - C Het parlement krijgt meer invloed op het nieuwe beleid.
- 1p ● 6 Door wie is informateur Donner uit tekst 4 aangesteld?
- A de fractievoorzitters van het parlement
 - B de koningin
 - C de Tweede Kamer
 - D het demissionair kabinet
- 1p ● 7 Waaruit zal het regeerakkoord tussen de partijen uit tekst 4 bestaan?
- A uit belangentegenstellingen van die politieke partijen
 - B uit compromissen tussen die politieke partijen
 - C uit de ideeën van de informateur
 - D uit de ideeën van Tweede Kamerleden

tekst 5

Nieuws – 11 juni 2003

Meerderheid in parlement voor referendum over EU-grondwet in zicht

Na de VVD zegt ook de ChristenUnie in de Tweede Kamer onder voorbehoud 'ja' tegen een referendum over de EU-Grondwet. Dit zei fractievoorzitter Rouvoet gisteren in het gezamenlijke Eerste- en Tweede-Kamerdebat.

Eerste referendum in Nederland ooit

Dit referendum zou de eerste nationale volksraadpleging in de Nederlandse geschiedenis zijn. Nederland is het enige Europese land dat nog nooit een nationaal referendum hield. Andere landen houden regelmatig nationale referenda over 'Europa'.

naar: www.referendumplatform.nl

- 2p ○ 8 Over het houden van een referendum in Nederland zijn de meningen verdeeld. Hieronder staat in willekeurige volgorde een aantal argumenten voor en tegen het invoeren van het referendum in Nederland:
- 1 De burgers krijgen meer belangstelling voor het politieke besluitvormingsproces.
 - 2 De positie van de volksvertegenwoordiging wordt aangetast.
 - 3 De politieke besluitvorming duurt langer.
 - 4 De burgers hebben de mogelijkheid om direct invloed uit te oefenen op de besluitvorming.
- Welke twee uitspraken worden als **argumenten tegen** een referendum beschouwd?
Doe het zo:
Vul het juiste nummer in.
Uitspraak ... en uitspraak ... zijn argumenten tegen het houden van een referendum.

tekst 6

VVD: geen tv-debat meer voor Dijkstal

De VVD overweegt lijsttrekker Hans Dijkstal niet meer mee te laten doen aan televisiedebatten met veel deelnemers. Dat zegt VVD-voorzitter Bas Eenhoorn in reactie op het slechte optreden van zijn lijsttrekker afgelopen donderdag, toen hij met vijf collega's in debat ging. "Hans houdt van het inhoudelijk debat. Hij komt in dergelijke chaotische bijeenkomsten niet tot zijn recht. We overwegen hem niet meer in dit soort situaties te brengen, want hij komt beter tot zijn recht in discussies met minder mensen," meent de VVD-voorzitter.

naar: *de Volkskrant van 23 maart 2002*

- 1p ● 9 Welke taak van politieke partijen vervult Dijkstal in tekst 6?
- A Het aanwijzen van mensen voor politieke functies.
 - B Het onder de aandacht brengen van de ideeën van een politieke partij.
 - C Het vertegenwoordigen van belangen van maatschappelijke organisaties.

tekst 7

Organisaties woedend over huurvoorstel

Huurdersorganisaties uit Amsterdam, Rotterdam, Utrecht en Den Haag zijn woedend over de voorstellen van de commissie-Vermeulen voor veranderingen in het huurbeleid tot 2005. Volgens de organisaties zullen die leiden tot een huurexplosie.

bron: de Volkskrant van 12 september 2001

- 2p **10** De huurdersorganisaties zijn het niet eens met de voorstellen van een door de overheid geïnstalleerde commissie. Maatschappelijke groepen kunnen op verschillende manieren de politieke besluitvorming beïnvloeden.
→ Noem twee manieren waarop de huurdersorganisaties uit tekst 7 de politieke besluitvorming kunnen beïnvloeden.

tekst 8

Duivesteijn: links moet blok vormen

De progressieve partijen in de Tweede Kamer moeten een akkoord sluiten als tegenhanger van het regeerakkoord van centrumrechts. Ze moeten zelfs gezamenlijke woordvoerders op belangrijke terreinen aanwijzen. Die oproep doet vice-fractievoorzitter Adri Duivesteijn vandaag in een interview in de Volkskrant. De oppositie zou daarmee een alternatief kunnen laten zien voor het beleid van een nieuw kabinet dat naar zijn idee een proces van maatschappelijke verharding zal inzetten. "Als we nu geen vuist maken, laten we Nederland over aan de conservatieven," aldus Duivesteijn.

naar: de Volkskrant van 27 mei 2002

- 2p **11** → Welke drie partijen in de Tweede Kamer horen in het linkse (sociaal-democratische) blok?
Kies uit de volgende partijen: CDA, ChristenUnie, GroenLinks, LPF, PvdA, SGP, SP en VVD.
Doe het zo:
Drie linkse of progressieve partijen zijn: ...

tekst 9

Demonstranten van GroenFront! blokkeren snelweg

Demonstranten van GroenFront! hebben vrijdagavond de snelweg A28 geblokkeerd tussen de Waterlinieweg en knooppunt Rijsweerd bij Utrecht. De demonstranten stonden met ongeveer honderd man op de snelweg. De demonstratie van GroenFront! begon gistermiddag om twee uur in het centrum van de stad als protest tegen de EU-top die vrijdag in het Spaanse Sevilla begon. Daarna vertrok de groep naar het noordoosten van de stad. Volgens GroenFront! zijn enkele actievoerders aangehouden.

naar: *Reformatorisch Dagblad van 21 juni 2002*

- 1p ● 12 Wat voor soort groep is GroenFront!?
- A een politieke partij
 - B een pressiegroep
 - C een vakbond
 - D een vereniging

tekst 10

Wijffels hekelt milieubeleid eigen partij

“De auto is de 'heilige koe' van onze fractie. De fractie heeft te weinig aandacht voor het milieu en daarmee voor het rentmeesterschap, één van de vier centrale waarden in het eigen beginselprogramma.” Deze kritiek is afkomstig van Harry Wijffels, voorzitter van de Sociaal-Economische Raad. Wijffels richt zijn kritiek vooral op de wensen van de Tweede-Kamerfractie om meer wegen aan te leggen en af te zien van de invoering van de kilometerheffing.

naar: *Trouw van 1 juni 2002*

- 1p ● 13 Op welke partij heeft Wijffels kritiek?
- A CDA
 - B GroenLinks
 - C PvdA
 - D VVD

tekst 11

'Haider di Rotterdam' poetst imago op

Buitenlandse media brengen het fenomeen 'Fortuyn' in verband met een Europa-wijde 'ruk naar rechts'. Daarbij valt steeds de naam van de Oostenrijkse politicus Jörg Haider. Fortuyn onderhoudt de internationale pers vandaag over het verschil. "Ik breek in op de bestaande politieke structuur en ik word uitgemaakt voor racist. Maar ik heb niets met De Winter, niets met Haider. Als je een parallel zou willen trekken, dan voel ik het meeste voor de Italiaanse premier Berlusconi."

naar: *NRC Handelsblad van 8 april 2002*

- 1p ● 14 Fortuyn verzet zich in tekst 11 tegen het beeld dat van hem wordt gemaakt. Tegen welk beeld verzet hij zich?
Hij verzet zich tegen het beeld dat hij als
- A christen-democraat wordt beschouwd.
 - B liberaal wordt bestempeld.
 - C links wordt beschouwd.
 - D rechts-extremistisch wordt gezien.

tekst 12

Gouwenaren kiezen 10 Gouden stadsregels

Hoe zou u Gouda veiliger, schoner en aangenamer maken? Dat staat te lezen op de voorkant van de folder die de gemeente van Gouda per 18 juni huis-aan-huis in de stad heeft verspreid. In de folder staan 35 stadsregels over normen, waarden en gedrag. Uit deze 35 regels mag elke Gouwenaar 10 regels kiezen die hij of zij het meest belangrijk vindt. De meest gekozen stadsregels worden de 10 Gouden Regels van Gouda.

bron: www.gouda.nl/homeinformatie.html

- 1p ● 15 De gemeente Gouda wil de burgers betrekken bij het opstellen van 10 Gouden stadsregels.
Hoe komen in gemeenten gewoonlijk regels tot stand?
- A Na discussie met B en W wordt een voorstel in de gemeenteraad aangenomen of verworpen.
 - B Na een referendum nemen B en W een voorstel van de gemeenteraad aan.
 - C Na overleg met de commissaris van politie nemen B en W een voorstel aan.
 - D Na overleg met de minister van Binnenlandse Zaken neemt de gemeente een voorstel aan.